

activiteitenverslag 2003 - 2004

werk maken

van zuiver water

en schone lucht

Inhoud

In een breder kader	4
Visie	
De VMM vandaag	
Het voorbije jaar in mijlpalen	5
Coördinator van MIRA	
Motor van integraal waterbeleid	6
<i>Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid</i>	
<i>Scaldit</i>	
Beheerder van de waterkwaliteit	7
<i>Uitbreiding overstortmeetnet</i>	
<i>Beltest-accreditatie</i>	
<i>Advies bij vergunningen</i>	
<i>Gemeentelijke subsidiëring</i>	
<i>Inning van heffingen</i>	
Bewaker van de luchtkwaliteit	10
Een zuivere bron van informatie	11
<i>Verrekijker</i>	
<i>Infoloket</i>	
<i>Milieukenniscentrum</i>	
<i>ICT</i>	
Een performante organisatie	12
<i>Personeelstevredenheid</i>	
<i>Belgian Building Award</i>	
Financieel overzicht 2003-2004	17

Beste lezer,

2003 en 2004 waren belangrijke jaren voor de Vlaamse Milieu-
maatschappij. Niet het minst omdat – met het oprichtingsdecreet van
het Intern Verzelfstandigd Agentschap – onze nieuwe structuur werd
goedgekeurd, samen met het bijbehorende takenpakket.

De VMM is verantwoordelijk voor de samenstelling van het
Milieurapport Vlaanderen, MIRA. Wij meten en bewaken de lucht-
kwaliteit. Inzake water krijgt de VMM er een aantal bevoegdheden
bij: onze organisatie wordt de motor van integraal waterbeleid.

Zo zal de VMM niet langer alleen de waterkwaliteit bemonsteren en analyseren, maar
ook de conclusies formuleren en maatregelen nemen tegen de verstoring van onze water-
systemen. Zo ook kreeg de VMM de taak van economisch én ecologisch toezicht
toegewezen: we zullen zowel het ecologisch resultaat van de waterzuivering als het
economisch rendement ervan monitoren en het toezicht er op verzekeren.

Voor deze en andere nieuwe taken troffen we in de voorbije jaren de voorbereidingen.
En in onze 'klassieke' activiteiten bleven we streven naar verbetering. 2003-2004 waren
voor de VMM dan ook jaren vol bedrijvigheid. De belangrijkste feiten beschreven we kort
in dit activiteitenverslag.

Veel leesplezier,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. Van Sevenscoten'.

*Frank Van Sevenscoten,
Administrateur-generaal*

In een breder kader

De Vlaamse Milieumaatschappij draagt bij tot de bescherming van het leefmilieu en de verbetering van de water- en de luchtkwaliteit. De VMM staat in voor het verzamelen, beoordelen en verwerken van milieugegevens, het rapporteren en informeren hierover, het ecologisch en economisch toezicht op de afvalwatersanering en het coördineren en organiseren van de planning van het integraal waterbeleid.

Visie

Wij, de Vlaamse Milieumaatschappij:

- stimuleren het milieubewust gedrag bij de politieke overheden, intermediaire organisaties, administraties, gezinnen, industrie en landbouw;
- bevorderen het bereiken van de gewenste waterkwaliteit en luchtkwaliteit;
- verbeteren voortdurend de klantgerichtheid en doeltreffendheid van onze activiteiten;
- vormen een team waarin elk zijn rol kent;
- bouwen een optimale organisatie uit die het bereiken van de doelstellingen maximaal ondersteunt.

De VMM vandaag

In 2004 werden de decretale opdrachten van de VMM uitgebreid. De VMM is nu verantwoordelijk voor:

- de uitbouw en exploitatie van meetnetten;
- de jaarlijkse inventarisatie van emissies in de lucht en het oppervlaktewater;
- de opmaak van vuilvrachtenbalansen per stroom- en rivierbekken;
- het opstellen van het Milieuraapport Vlaanderen;
- de medewerking aan de opmaak en uitvoering van het gewestelijke milieubeleidsplan;
- de coördinatie van het integraal waterbeleid;
- de opmaak van investeringsprogramma's voor de NV Aquafin en voor de gemeenten;

- het vaststellen, innen en invorderen van afvalwater- en grondwaterheffingen
- het ecologische en economische toezicht op afvalwatersanering;
- de advisering bij milieuvergunningaanvragen;
- het verstrekken van milieu-informatie en -educatie;
- deelname aan het internationale milieubeleid.

Op weg naar een nieuwe structuur

Op organisatorisch vlak was 2004 voor de VMM een belangrijk jaar. In het kader van het project Beter Bestuurlijk Beleid werd het oprichtingsdecreet van het intern verzelfstandigde agentschap (IVA) VMM goedgekeurd.

Beter Bestuurlijk Beleid is een grootscheeps vernieuwingsproject dat in 1999 startte en dat de Vlaamse overheid nog transparanter en slagvaardiger moet maken.

Het project Beter Bestuurlijk Beleid voorziet onder meer in een nieuwe structuur voor de Vlaamse overheid. Zo wordt het beleid onderverdeeld in 13 homogene domeinen met dezelfde interne structuur. Eén daarvan is Leefmilieu, Natuur en Energie.

Voor het beleidsdomein leefmilieu, natuur en energie wordt het Vlaams Ministerie van Leefmilieu, Natuur en energie opgericht, dat bestaat uit het gelijknamige departement en een aantal agentschappen, waaronder het agentschap met rechtspersoonlijkheid VMM.

Op 29 april 2004 keurde de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement de oprichtingsdecreten van de EVA's en de IVA's goed. De taken van het IVA VMM omvatten die van de huidige VMM en de taken van de afdeling Water van AMINAL. De operationalisering van het IVA VMM is voorzien tegen 1 januari 2006.

Meer info over het project Beter Bestuurlijk Beleid? Surf naar www.vlaanderen.be/BBB

Het voorbije jaar in mijlpalen

We staan even stil bij enkele aspecten uit het takenpakket van de VMM.

Coördinator van MIRA

In 2004 vierde MIRA – het Milieurapport Vlaanderen – zijn 10de verjaardag. MIRA beschrijft, analyseert en evalueert de toestand van het Vlaamse leefmilieu en het gevoerde milieubeleid. Daarnaast blikt het rapport vooruit op mogelijke milieuentwikkelingen. Het doel is tweeledig: enerzijds het Vlaamse milieubeleid wetenschappelijk onderbouwen, anderzijds het maatschappelijke inzicht in de milieuvraagstukken vergroten en zo de bevolking, bedrijven en overheden aansporen om bewust met het milieu om te springen.

De VMM staat in voor de coördinatie van MIRA, want we zijn het 'argusoog van Vlaanderen' als het op milieu aankomt. Voor de inhoudelijke invulling doet de VMM een beroep op tal van externe auteurs en specialisten uit universiteiten, onderzoeksinstituten, administraties, studie bureaus, NGO's, ...

MIRA omvat 3 soorten rapporten. Het jaarlijkse MIRA-T (thema's) beschrijft de toestand van het milieu en de natuur, analyseert trends en evalueert de genomen beleidsmaatregelen. Het tweejaarlijkse MIRA-BE (beleidsevaluatie) zet het milieubeleid uiteen, analyseert en beoordeelt het.

En het vijfjaarlijkse MIRA-S (scenario's) schetst hoe het leefmilieu in Vlaanderen er in de toekomst kan uitzien bij verschillende beleids-scenario's.

Uit MIRA-T 2004 blijkt dat er nog heel wat werk aan de winkel is. Zo blijft het energieverbruik stijgen en is de uitstoot van broeikasgassen te hoog, de waterkwaliteit voldoet op veel plaatsen nog niet volledig aan de normen, en de oppervlakte groen in steden is te klein. Maar er zijn ook positieve signalen. Zo daalt de uitstoot van verzurende stoffen verder en gebruikt de landbouw minder schadelijke bestrijdingsmiddelen.

Wie meer wil weten, kan bij de VMM het MIRA-T-rapport 2004 bestellen. En ook op de website van MIRA is heel wat informatie te vinden. Die werd bovendien in 2004 volledig vernieuwd. Op www.vmm.be/mira kan iedereen de milieu-indicatoren raadplegen, gratis volledige rapporten of hoofdstukken downloaden, achtergrondinformatie verzamelen, doorklikken naar andere informatiebronnen en nog veel meer.

Motor van integraal waterbeleid

Water is van bijzonder belang voor elk levend organisme. Het is bijgevolg noodzakelijk er doordacht mee om te springen. Dat wilde de overheid bereiken met het vooruitstrevende decreet Integraal Waterbeleid dat sinds 24 november 2003 van kracht is. Daarmee pakt Vlaanderen het waterprobleem in zijn totaliteit aan.

Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid

De VMM fungeert als motor van het integrale waterbeleid. Ze is immers verantwoordelijk voor het voorzitterschap en secretariaat van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW).

De CIW verenigt de verschillende waterbeheerders en bestuursniveaus en 'staat op het niveau van het Vlaamse Gewest in voor de voorbereiding, planning, controle en opvolging van het integraal waterbeleid. Ze waakt over de uniforme aanpak van de bekkenwerking en is belast met de uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake integraal waterbeleid.'

In 2004 bereidde de CIW de Vlaamse waterbeleidsnota voor. Daarin zet de Vlaamse Regering in 5 krachtlijnen haar visie uiteen op het waterbeleid dat ze wil voeren. Die vormen het uitgangspunt voor concrete maatregelen en acties die in de bekken- en stroomgebiedbeheersplannen worden uitgewerkt.

Op www.ciwvlaanderen.be staat de volledige tekst van de waterbeleidsnota. De site biedt u ook meer info over de werking van de CIW.

Scaldit

De Vlaamse Milieumaatschappij beperkt zich niet tot louter Vlaamse projecten. Zo is ze actief betrokken bij Scaldit. Het Scaldit-project loopt van 1 januari 2003 tot 31 december 2006. Het wil de bestaande samenwerking tussen de oeverstaten van de Schelde in de Internationale Scheldec commissie versterken door samen uitvoering te geven aan de kaderrichtlijn Water.

Scaldit is een samentrekking van Scaldis, het Latijnse woord voor Schelde, en Integrated Testing. Doel is om gezamenlijk de basis te leggen voor het opmaken van een internationaal stroomgebiedbeheersplan – één van de belangrijkste taken in uitvoering van de kaderrichtlijn Water – door de Europese handleidingen over de kaderrichtlijn te testen.

In het hele Scaldit-project vervult de VMM een voortrekkersrol. Zo neemt Frank Van Sevenscoten, administrateur-generaal van de VMM, de taak van projectmanager op zich. Veronique Van Den Langenbergh staat in voor de projectcoördinatie. Ze coördineert, samen met haar team, de samenwerking tussen de partners van de oeverstaten, en verzorgt de communicatie met de Europese Commissie, de EU-lidstaten en kandidaat-lidstaten.

Meer weten over Scaldit?

Surf naar www.scaldit.org

Beheerder van de waterkwaliteit

Uitbreiding overstortmeetnet

Een van de taken van de VMM is de kwaliteit van het oppervlaktewater in kaart te brengen via metingen. Daarom exploiteert de VMM verschillende meetnetten: fysisch-chemisch, biologisch, bacteriologisch, MAP (mestactieplan) en waterbodems. Voor de resultaten kunt u terecht op www.vmm.be/waterkwaliteit

Een deel van ons afvalwater komt in het oppervlaktewater terecht via riooloverstorten. Vooral bij regenweer stroomt het afvalwater in ons gemengde rioolstelsel van afval- en hemelwater uit de rioolputten. Daarom zijn op verschillende plaatsen noodoverlaten of riooloverstorten voorzien.

Om dit te inventariseren, werd eind 2002 een meetnet 'riooloverstorten' in gebruik genomen, als onderdeel van het fysisch-chemisch meetnet afvalwater. Het registreert de frequentie, de duur, het debiet en de vuilvracht van de overstorten. Zo krijgt de VMM een preciezer beeld van de mate van vervuiling van het oppervlaktewater die hiervan afkomstig is.

Eind 2003 telde het meetnet 51 meetstations. Tegen eind 2004 was dat cijfer al gestegen tot 173 stuks: meer dan een verdrievoudiging.

Beltest-accreditatie

Het uitvoeren van kwaliteitsvolle metingen van het oppervlakte- en afvalwater en de omgevingslucht wordt door de VMM aangepakt met grote deskundigheid. Sinds 11 juni 2001 is het laboratorium van de VMM geaccrediteerd. Deze Beltest-accreditatie is gebaseerd op de internationale ISO 17025-norm en geeft aan dat het VMM-labo volgens een kwaliteitssysteem werkt, technisch competent is en in staat is valide resultaten af te leveren.

Op 11 juni 2004 verliep de accreditatie automatisch na een periode van 3 jaar. Daarom werd het VMM-laboratorium op 11 en 12 maart 2004 aan een verlengingsaudit onderworpen die met succes werd afgerond. Tegelijk werd het toepassingsgebied van het labo met 9 parameters uitgebreid. Het VMM-laboratorium is nu tot 11 juni 2007 geaccrediteerd voor maar liefst 33 parameters.

Advies bij vergunningen

De VMM verleent advies bij milieuvergunningaanvragen voor water en lucht. Ook op die manier bevordert ze de kwaliteit van het leefmilieu. De vergunningen bepalen immers of, wat en hoeveel een onderneming mag lozen. In 2004 adviseerde de VMM bij ongeveer 1.700 milieuvergunningaanvragen.

Gemeentelijke subsidiëring

De VMM is nauw betrokken bij de subsidiëring voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen en kleinschalige waterzuiveringsinstallaties. Zo stelde ze in 2004 per kwartaal gemeentelijke subsidieprogramma's op voor een totaalbedrag van 200 miljoen euro. Eind 2004 bedroeg de rioleringsgraad zowat 86 %; de zuiveringsgraad via collectieve zuivering ongeveer 63 %. In 1991 noteerde men voor beide criteria respectievelijk 78 % en 30 %.

In 2004 evalueerde de VMM ruim 400 nieuwe subsidieaanvragen. Daarvoor organiseerde ze in totaal meer dan 300 bilaterale overlegvergaderingen met gemeenten.

Ondanks deze cijfers is er nog heel wat werk aan de winkel. Zo is er nood aan meer overleg tussen het Vlaamse Gewest en de gemeenten over de doelstellingen; aan het bepalen van een langetermijnvisie; aan een duidelijke afbakening van de bevoegdheden. Daarnaast dringt een duidelijkere keuze zich op van de te subsidiëren projecten. Projecten moeten ook beoordeeld worden volgens de naleving van de aangegane engagementen.

Inning van heffingen

Op 24 december 2004 keurde het Vlaams Parlement een voorstel goed dat de watersector grondig reorganiseert. Uitgangspunt is dat de drinkwatermaatschappijen voortaan zullen instaan voor de sanering van het water dat ze leveren aan hun abonnees. Voor de oppervlakte-waterlozende bedrijven blijft de regulerende heffing bestaan.

Met de maatregel wil de Vlaamse Regering verschillende doelstellingen realiseren. Ze wil een oplossing bieden voor het aanslepende BTW-conflict met de federale administratie, ze wil de kosten voor waterzuivering fiscaal aftrekbaar maken voor bedrijven en ze wil de kostprijs voor alle waterdiensten voor gezinnen integreren in één factuur.

Meer info vindt u op www.vmm.be/heffingen

Bewaker van de luchtkwaliteit

De VMM speelt een belangrijke rol in het informeren over de luchtkwaliteit in Vlaanderen. Daartoe voert ze op verschillende plaatsen metingen uit, via diverse netten. Ze legt meteorologische gegevens vast en bepaalt de hoeveelheden fijn stof, ozon, stikstofoxiden, zwaveldioxide, koolstofmonoxide, PAK en nitro-PAK, zware metalen, verzuring, vluchtige organische stoffen, bestrijdingsmiddelen in regenwater, dioxines, PCB's en fluorwaterstof in de omgevingslucht.

Wie naar www.vmm.be surft, vindt onder de rubriek 'Lucht' de resultaten van de metingen terug.

Als gevolg van de metingen van de VMM wordt op warme en zonnige zomerdagen tijdens het weerbericht af en toe gewaarschuwd voor te hoge ozonconcentraties. Dit gebeurt zodra de Europese ozondrempelwaarden worden overschreden, zodat de bevolking moet worden ingelicht of gealarmeerd. In 2003 werd de informatiedrempel op 21 dagen overschreden, in 2004 gebeurde dat op 10 dagen.

Verontrustend is de jaar na jaar stijgende ozonachtergrondconcentratie.

Ook in de wintermaanden is de luchtkwaliteit soms ondermaats. De grootste boosdoener is dan het zogenaamde 'fijn stof'. Dit zijn minuscule deeltjes die erg schadelijk zijn voor de gezondheid. Nu al staat vast dat de EU-grenswaarde, die geldt vanaf 1 januari 2005, op verschillende plaatsen in Vlaanderen niet gehaald zal worden dit jaar.

Tot slot inventariseert de VMM ook wie wat loost in de lucht. Ze doet beleidsvoorstellen en verleent advies met betrekking tot de milieuvergunningen en zegt of, wat en hoeveel een bedrijf mag lozen in de lucht.

Een zuivere bron van informatie

Verrekijker

Informereren is een kernopdracht van de VMM. Eén van de kanalen is Verrekijker, het publieksmagazine van de VMM, dat 3 keer per jaar verschijnt. In elke editie wordt een bepaald aspect van het leefmilieu uitgewerkt in een dossier. Verrekijker geeft heel wat praktische informatie en concrete tips.

In 2004 werd het blad in een nieuw kleedje gestoken en werden de teksten nog meer afgestemd op het brede publiek.

Wie dat wenst, kan zich gratis abonneren via www.vmm.be/verrekijker of via het Infoloket van de VMM: info@vmm.be, tel. 053 72 64 45.

Infoloket

Het Infoloket van de VMM werd in 1999 opgericht en beantwoordt vragen over het milieu in het algemeen en water en lucht in het bijzonder. Bijna de helft van de bellers zijn burgers, maar ook personen uit het bedrijfsleven of leerkrachten – telkens goed voor 11 % – doen een beroep op het Infoloket. Ze mailen (42 %) of bellen (33 %) vooral.

Sinds het ontstaan van het Infoloket nam het aantal geregistreerde vragen stelselmatig toe. Met 6.882 aanvragen deed het Infoloket het in 2004 maar liefst 61 % beter dan in 2003. Mogelijke redenen zijn de actieve bekendmaking van het Infoloket, de ingebruikname van een

professioneel call center en de tevredenheid van de vraagstellers.

De meeste vragen houden verband met water (64%). Over thema's als duurzaam omgaan met water, hemelwatergebruik en integraal waterbeheer werden de meeste vragen gesteld.

Het Infoloket is bereikbaar via info@vmm.be, fax 053 71 10 78 of tel. 053 72 64 45, van 9 tot 12.30u en van 13.30 tot 16.30u.

Milieukenniscentrum

Het Milieukenniscentrum van de VMM stelt informatie ter beschikking over het milieu in het algemeen en over water en lucht in het bijzonder. De bibliotheek is van maandag tot vrijdag open voor het publiek. Het Milieukenniscentrum bevindt zich sinds eind 2003 in de gerestaureerde pastorie van het kantoorgebouw in de Dr. De Moorstraat in Aalst. U bent er van harte welkom. Maak bij voorkeur een afspraak op tel. 053 72 64 46: de medewerkers maken graag tijd vrij om u te helpen.

U kunt ook virtueel bladeren in onze collectie boeken, tijdschriften en artikels. Surf naar www.vmm.be/milieukenniscentrum

ICT

Ook via de meetdatabank stelt de VMM de resultaten van haar metingen ter beschikking van geïnteresseerden. De meetdatabank maakt onderdeel uit van de milieudatabank en wordt beheerd door de VMM. In 2004 werden verschillende delen van de meetdatabank verder uitgewerkt en geoptimaliseerd. Daarnaast ging ook veel aandacht naar de verdere ontsluiting van gegevens uit de meetdatabank via de datawarehouse.

Enkele voorbeelden:

- De VMM-bedrijvenkoepel: dit is de overkoepelende databank met bedrijfsgegevens, waaraan alle systemen gekoppeld zijn die gebruik maken van bedrijfsgerelateerde informatie.
- Het adviesopvolgingsysteem voor vergunningen (AVOS): AVOS ondersteunt de processen in het vergunningenadvies voor water en lucht en de administratieve opvolging ervan. Daarnaast worden via het systeem alle vergunde lozingsparameters geregistreerd.
- Resultatenstroom Emissie en Immissie (REI): REI voorziet in de uitwisseling van analyseaanvragen en analyseresultaten tussen de meetdatabank en labo's, extern en intern. Het systeem werd in 2004 volledig herwerkt.
- AfvalWater Informatie Systeem (AWIS): in 2004 werd dit project voorbereid en opgestart. Dit systeem zal de huidige riooldatabank vervangen en zal als ondersteuning worden gebruikt in het kader van de ecologische regulering.

Een performante organisatie

770 gemotiveerde medewerkers telt de VMM. Resultaatgerichtheid en klantvriendelijkheid zijn de belangrijkste waarden van het huis. De sfeer is eerlijk en constructief.

Situatie op 31.12.2004

Afdeling	Contract	Statutair	Totaal
Algemene zaken, personeel en financiën	39	81	120
Directie	1	13	14
Exploitatie	0	127	127
Heffingen	13	99	112
ICBS	2	0	2
Informatie	6	42	48
Kwaliteitsbeheer	15	39	54
Meetnetten en Onderzoek	41	191	232
Planning	9	52	61
Eindtotaal	126	644	770

Personeelstevredenheid

De VMM voerde in 2004 een onderzoek naar de personeelstevredenheid. Maar liefst 98% van de respondenten komt graag werken. Ze zijn over het algemeen tevreden over de inhoud van hun job en vinden dat ze voldoende verantwoordelijkheden krijgen. Ook tegenover de balans tussen werk en privé-leven staan ze positief.

Uit de cijfers blijkt dat er heel wat potentieel aanwezig is binnen de VMM. Een groot aantal personeelsleden wil zich verder ontplooiën, niet alleen binnen het huidige takenpakket. De beperkte promotiemogelijkheden en de moeizame interne mobiliteit blijven dus aandachtspunten. Daarom heeft de directieraad onder andere beslist om vacatures eerst intern te 'posten'. Het komt er nu op aan om na te gaan wat de interesses en ambities van de personeelsleden zijn, waar de samenwerking tussen de afdelingen beter kan,... Daarvoor zal er een diepgaandere analyse worden doorgevoerd.

Dat werken bij de VMM gelukkig maakt, kwam ook nog op een andere manier tot uiting: één van onze personeelsleden, Isabel Peiremans van het DVP Interne Communicatie, werd in mei 2005 uitgeroepen tot laureate van de wedstrijd 'De gelukkigste werknemer' georganiseerd door Job@.

Belgian Building Award

De VMM ijvert niet alleen voor een beter leefmilieu. Ze geeft ook zelf het goede voorbeeld. Begin maart 2005 kreeg ze op Batibouw de Belgian Building Award voor haar milieuvriendelijke kantoorgebouw, opgericht in 2003, in de Dr. De Moorstraat in Aalst. Het pand zelf werd ontworpen door architecten Henk De Smet en Paul Vermeulen. De bekroning bewijst dat toparchitectuur en ecologie perfect samengaan en dat de principes van duurzaam en ecologisch bouwen ook toepasbaar zijn op bedrijfs- en overheidsgebouwen. Deze Award is bovendien een opsteker voor de Werkgroep Intern Leefmilieu, die sinds jaren het personeel van de VMM aanspoort tot milieusparend gedrag.

Bouwmaterialen

- Gebruik van recuperatiematerialen
- Hout voorzien van FSC-label en behandeld met natuurverf
- Hoogrendementsglas K-waarde 1.1

Energie

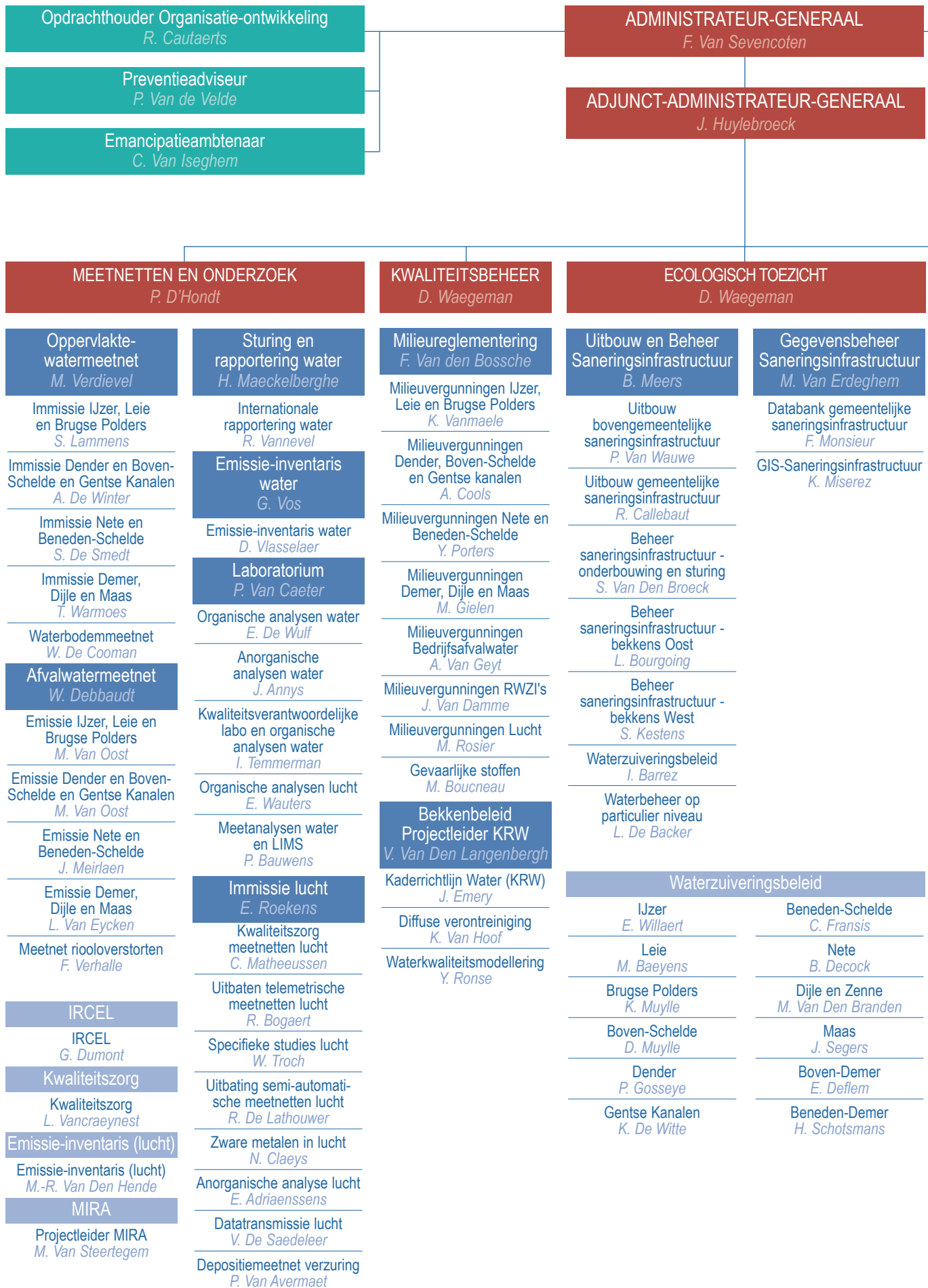
- Isolatiernorm gemiddelde K 30
- Gebruik energiezuinige toestellen met A-label
- Energiezuinige verlichting met spaarlampen en daglichtsturing
- Warm water via zonneboiler

Water

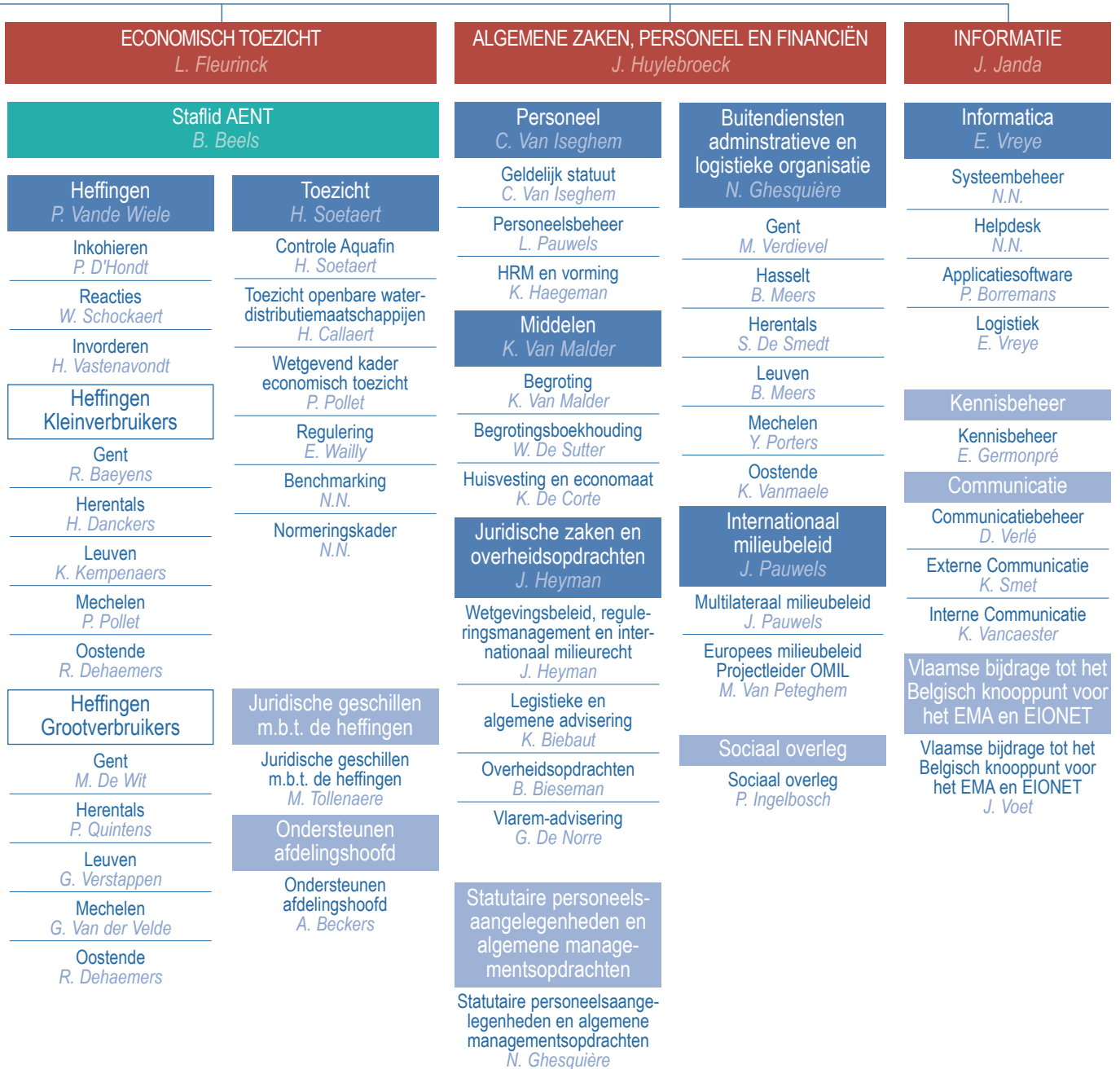
- Maximale afkoppeling en hergebruik regenwater
- Infiltratie en/of bovengrondse opslag overtollig regenwater
- Groendaken

In de brochure 'Op en Top VMM' - gratis verkrijgbaar bij het Infoloket - leest u er meer over.

VMM, A. Van de Maelestraat 96, 9320 EREMBODEGEM, Tel. 053 72 62 10
 Voor alle perscontacten: Mie Van den Kerchove

FINANCIËLE OVERZICHTEN

Rekeningen 2003 - 2004

Als pararegionale A is de Vlaamse Milieumaatschappij onderworpen aan de regels opgelegd door de wet van 16 maart 1954, betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Dit verplicht de maatschappij jaarlijks volgende rekeningen voor te leggen:

- **Uitvoeringsrekening van de begroting:** de indeling van de begroting is vanaf 1998 conform de normen van het Europees Systeem van Rekeningen 1995 (ESR95) van de uitgaven en de ontvangsten van de overheid. Het verschil tussen de aangerekende ontvangsten en uitgaven – inclusief alle vaststaande rechten en verplichtingen – vormt het begrotingsresultaat van het jaar.
- **Balans en resultatenrekening met toelichting:** de boekhouding wordt vanaf 1998 gevoerd conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse Openbare Instellingen. De benaming en de interpretatie van de rekeningen zoals vastgesteld door dit besluit (MAR) wijkt op een aantal punten af van het genormaliseerd rekeningstelsel, gebruikt tot en met boekjaar 1997, zoals vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 maart 1978 en aangepast bij koninklijk besluit van 12 september 1983.

Balans, resultatenrekening zijn hierna integraal opgenomen. De uitvoeringsrekening van de begroting is beknopt weergegeven.

Uitvoeringsrekening begroting

Vanaf 2002 verwerft de VMM haar middelen grotendeels via 5 basisallocaties op programma 61.1 'Leefmilieu' van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en 1 dotatie op de begroting van het Minafonds vanaf juli 2003.

De totale ontvangsten aangerekend op de begrotingen 2003 en 2004 van de Vlaamse Milieumaatschappij bedragen respectievelijk 63 773 583 EUR en 66 688 290 EUR; de aangerekende uitgaven belopen 67 167 294 EUR en 65 987 941 EUR. Dit resulteert in een negatief begrotingssaldo van 3 393 711 EUR voor 2003 en een positief begrotingsresultaat van 700 349 EUR voor 2004.

Dit positief begrotingssaldo 2004 is samengesteld als volgt:

- 1) een saldo voor de werkingsmiddelen van 2 637 911 EUR voornamelijk gefinancierd vanuit de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, programma 61.1, basisallocaties 41.46 en 41.47. Daarnaast zijn er nog ontvangsten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (departement Welzijn en Volksgezondheid) voor de monitoring van strand-, zwem- en putwaters. Ingevolge de uitvoering van internationale projecten (o.a. Scaldit) zijn er ook ontvangsten van EU-instellingen en van de Administratie Buitenlands Beleid. De eigen ontvangsten betreffen vooral verkopen van niet duurzame goederen en diensten, en verzekeringsuitkeringen;
- 2) een overschot van 1 682 834 EUR voor de investeringen in meetnetten ten laste van basisallocaties 61.41 (subsidie) en 61.42 (dotatie). In 2003 was er door de laattijdige uitbetaling door AMINAL van de dotatie op basisallocaties 61.41 en 61.42 een tekort van 2 635 679 EUR. Het overschot van 2004 is dus een aanzuivering van te weinig ontvangen dotaties/subsidies uit het verleden. Basisallocatie 61.41 is uitdovend: hierop gebeuren geen nieuwe vastleggingen, enkel de eerder vastgelegde dossiers worden afgehandeld;

- 3) voor aankopen van duurzame roerende goederen, te financieren vanuit basisallocatie 61.44, is er een tekort van 226 685 EUR. Dit tekort is voornamelijk te verklaren doordat de VMM deze investeringsuitgaven prefinanciert. Een bedrag van 607 719 EUR aan eind 2004 uitgevoerde investeringen kan daardoor pas in 2005 worden opgevraagd. Daartegenover ontving de VMM in mei 2004 369 775 EUR voor investeringen uitgevoerd eind 2003.

Onderstaande tabel geeft schematisch de soorten uitgaven met de eraan gekoppelde ontvangsten weer.

ONTVANGSTEN	2004	2003
Werkingsdotaties BA 41.46 en 41.47	55 647 000	53 014 000
Eigen ontvangsten	1 121 215	1 114 973
EU-instellingen & Administratie	336 539	235 455
Buitenlands Beleid		
Dotatie Administratie Gezondheidszorg PR 42.2 BA 41.01	394 236	410 344
Overdracht saldo vorige jaren		279 900
Dotatie Minafonds artikel 361B4150	725 971	517 827
Investeringsubsidies BA 61.41 en 61.42	4 985 696	1 101 671
Investeringsdotatie BA 61.44 roerende goederen	999 729	951 408
Eigen ontvangsten	11 258	18 750
Overdracht saldo vorige jaren		38 100
Investeringsdotatie BA 61.44 onroerende goederen	196 647	1 588 156
Overdracht saldo vorige jaren		1 578 000
Terugstorting lasten leningen door de hogere overheid	2 269 999	2 332 574
Niet bestemd deel begrotingsaldo 2003		592 425

UITGAVEN	2004	2003
Werkingskosten	54 861 079	53 991 020
Sociale vrijstellingen en moratoriumintresten i.v.m. milieueffingen afvalwater- en grondwater	725 971	517 827
Investeringsmeetnetten BA 61.41 en 61.42	3 302 862	3 737 350
Duurzame roerende goederen	1 237 672	1 369 183
Oprichting en renovatie gebouwen	196 647	5 219 340
Lasten leningen	2 269 999	2 332 574
Overdracht negatief begrotingsaldo 2003	3 393 711	

66 688 290 63 773 583

65 987 941 67 167 294

Balans

ACTIVA

		EUR	EUR	EUR
	CODES	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2002
VASTE ACTIVA		315 696 531	345 574 884	369 935 090
II. IMMATERIELE VASTE ACTIVA	21	3 864 911	3 474 923	2 508 596
Software	214	3 864 911	3 474 923	2 508 596
III. MATERIELE VASTE ACTIVA	22/27	311 768 760	342 019 933	367 346 814
Terreinen en gebouwen	220-223	7 267 448	7 736 065	8 204 682
Installaties, machines en uitrusting	23	10 187 738	9 218 977	8 455 410
Meubilair en materieel	24	1 743 874	2 056 917	1 897 867
Rollend materieel	240	593 447	684 918	640 698
Informatica en telematica	243	999 257	1 157 037	994 155
Kantoormeubilair	244	151 170	214 962	263 014
Andere materiële vaste activa	26	283 226 421	313 861 342	344 861 563
Terreinen exploitatie	260	16 085 510	16 085 510	16 085 510
Installaties waterzuivering	261	267 140 911	297 775 832	328 776 053
Vaste activa in aanbouw	27	9 343 279	9 146 632	3 927 292
Gebouwen	270	9 343 279	9 146 632	3 927 292
IV. FINANCIËLE VASTE ACTIVA	28	62 860	80 028	79 680
Aandelen	284	4 670	4 670	4 670
Borgtochten in contanten	288	58 190	75 358	75 010
VLOTTENDE ACTIVA	CODES	31 626 530	28 876 412	35 143 429
V. VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	29	13 940 134	17 579 898	21 402 932
Overige vorderingen i.v.m. leningen	291	13 940 134	17 579 898	21 402 932
VI. VOORRADEN	3	41 282	43 224	42 925
Hulpstoffen	31	41 282	43 224	42 925
VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	40/41	16 862 965	4 844 001	5 664 662
Handelsvorderingen	40	364 792	465 818	434 981
Overige vorderingen	41	16 498 173	4 378 183	5 229 681
Te ontvangen werkingsdotaties	4130	11 986 570	0	795 851
Te ontvangen kapitaalssubsidies	4133	4 012 489	4 180 357	4 177 397
Te ontvangen rentedotaties	4136	499 114	200 385	255 565
Diverse vorderingen	416		-2 559	868
VIII. GELDBELEGGINGEN	50/54	0	0	0
IX. LIQUIDE MIDDELEN	55/59	1 481	2 331 687	7 922 883
Banken	55	386	384	382
Kassen	57	1 095	260	13
Rekeningen CFO	59		2 331 043	7 922 488
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	490/491/495	780 668	4 077 602	110 027
Over te dragen kosten	490	188 243	91 466	110 027
Over te dragen negatief begrotingsaldo	493	592 425	3 986 136	0
TOTAAL DER ACTIVA		347 323 061	374 451 296	405 078 519

PASSIVA

	CODES			
EIGEN VERMOGEN		312 502 080	342 492 271	368 957 015
I. KAPITAAL	10	495 787	495 787	495.787
III. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	12	432 283	432 283	432 283
V. OVERGEDRAGEN NETTO RESULTAAT	14	-92 212 217	-92 061 743	-89 717 697
VI. DOTATIES, SUBSIDIES, TOELAGEN EN SOORTGELIJKE	15	403 786 227	433 625 944	457 746 642
VREEMD VERMOGEN		34 820 981	31 959 025	36 121 504
VIII. SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR	17	13 940 977	17 580 740	21 403 775
Kredietinstellingen	173	13 940 134	17 579 897	21 402 932
Overige - ontvangen borgen	174	843	843	843
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	42/48	16 894 620	11 673 599	10 250 052
Tijdens boekjaar vervallenden schulden > 1 jaar	420/429	3 639 764	3 823 035	3 791 625
Financiële schulden kredietinstellingen (CFO)	430/433	5 128 922	0	0
Handelsschulden - gewone crediteuren	44	6 518 687	5 469 656	6 009 435
Schulden belastingen en bezoldigingen	45	1 607 247	2 169 525	421 520
Overige schulden	47/48	0	211 383	27 472
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	492/493/496	3 985 384	2 704 686	4 467 677
Toe te rekenen kosten	492	3 283 241	2 694 840	2 567 372
Over te dragen opbrengsten	493	2 237	2 205	3 868
Wachtrekening	499	-867	7 216	12
Nog toe te wijzen begrotingsaldo		700 773	425	1 896 452
TOTAAL DER PASSIVA		347 323 061	374 451 296	405 078 519

Resultatenrekening

	CODES	EUR	EUR	EUR
		31.12.2004	31.12.2003	31.12.2002
OPERATIONELE OPBRENGSTEN	70/74	90 436 289	89 810 219	88 295 701
Lopende opbrengsten	70	451 143	471 798	421 548
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	73	88 646 655	88 216 038	87 089 047
Andere operationele opbrengsten	74	1 338 491	1 122 383	785 106
OPERATIONELE KOSTEN	60/64	90 123 915	91 802 204	88 417 637
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	5 572 549	5 880 637	5 623 597
Diensten en diverse goederen	61	15 551 859	16 593 210	17 173 697
Personeelskosten	62	33 648 972	33 399 201	29 505 270
Afschr. en waardevermin. op immat. -en materiële vaste activa	630	34 595 130	34 601 291	36 076 841
Waardeverminderingen op voorraden	631/632	0	0	0
Voorzieningen	633/637	0	795 851	16 829
Inkomensoverdrachten	640	735 866	532 014	21403
Andere operationele kosten	641/649	19 539	0	0
OPERATIONEEL RESULTAAT		312 374	-1 991 985	-121 936
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	75	20 775	148 688	450 110
Opbrengsten uit vlottende activa	751	20 772	146 743	448 285
Gerealiseerde wisselopbrengsten	754	3	1 945	1 825
Andere financiële opbrengsten	756/759	0	0	0
FINANCIËLE KOSTEN	65	322 311	432 875	544 351
Kosten van schulden	650	321 950	430 239	538 512
Gerealiseerde wisselverliezen	654	8	898	602
Bankkosten	657	340	1 562	3 035
Verwijlntresten	658	13	176	2 202
FINANCIEEL RESULTAAT		-301 536	-284 187	-94 241
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	11 258	14 205	513 195
Meerwaarden op de realisatie van vaste activa	763	11 258	14 205	513 195
Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/769	0	0	0
UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	172 570	82 079	4 580
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	660	3 236	80 591	1 727
Minderwaarden op realisatie van vaste activa	663	0	0	1 695
Andere uitzonderlijke kosten	664/669	169 334	1 488	1 158
UITZONDERLIJK RESULTAAT		-161 312	-67 874	508 615
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR		-150 474	-2 344 046	292 438

Hierna volgt een korte bespreking van de voornaamste evoluties van 2004 ten opzichte van 2003 zoals die in de balans en resultatenberekening tot uiting komen.

ACTIVA

II. Immateriële vaste activa

De boekwaarde van de subrubriek software nam in 2004 met 0,390 miljoen EUR toe. Dit is het netto-resultaat van nieuwe aankopen en programmatuur ten bedrage van 1,204 miljoen EUR en afschrijvingen met 0,814 miljoen EUR. De belangrijkste investeringsprojecten die voor deze stijging tekenen, zijn het ontwerp en ontwikkeling van een informatiesysteem voor de opvolging van milieuvergunningadviezen (AVOS) en de implementatie van een datawarehouse voor meetgegevens met betrekking tot de meetnetten oppervlaktewater, afvalwater, waterbodems en rioolgegevens.

III. Materiële vaste activa

In 2004 namen de "Materiële vaste activa" af met 30,251 miljoen EUR. De oorzaak hiervan is de daling van de boekwaarde van de onder subrubriek "Andere materiële vaste activa" opgenomen waterzuiveringsinfrastructuur. Doordat de VMM sedert 1991 geen nieuwe waterzuiveringsinfrastructuur meer bouwt, zijn de enige bewegingen in balans de waardedepreciatie door de jaarlijkse afschrijvingen, de buitengebruikstellingen en verkopen. De daling op deze subrubriek bedraagt 30,635 miljoen EUR.

V. Vorderingen op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat de van de overheid op termijn te ontvangen toelagen ter dekking van de openstaande schulden op meer dan 1 jaar (cfr. Rubrieken VIII en IX van het passief). De vorderingen die binnen het jaar – dus in 2005 – ontvangen zullen worden, worden overgeboekt naar vorderingen op ten hoogste één jaar. Door deze boeking verminderden de vorderingen op meer dan één jaar met 3,640 miljoen EUR.

Het saldo per 31 december 2004 is als volgt samengesteld:

Te ontvangen toelagen met betrekking tot gewestleningen	2,774 miljoen EUR
Te ontvangen toelagen met betrekking tot overgenomen gemeenteleningen	0,508 miljoen EUR
Te ontvangen toelagen met betrekking tot eigen gewaarborgde lening	10,658 miljoen EUR
	13,940 miljoen EUR

VI. Voorraden

Dit betreft het magazijn van de onderhoudsdienst te Oostende waar een beperkte stock van het meest courante materiaal voor het onderhoud van de wagens en de monsternametoestellen wordt aangehouden.

VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar stijgen met 12,019 miljoen EUR ten opzichte van 2003. Waar in 2003 de werkingsdotaties op de algemene begroting (basisallocaties 41.46, 41.47) en op de begroting van het Minafonds (post 361B4150), volledig in het werkjaar zelf ontvangen werden, vertonen zij per 31/12/2004 een openstaand saldo van respectievelijk 11,120 - 0,141 en 0,726 miljoen EUR. De vordering in verband met leningen die binnen het jaar vervallen (zie vorderingen op meer dan één jaar) bedraagt 3,640 miljoen EUR. De leningslasten met vervaldag 31/12/04 t.b.v. 0,872 miljoen EUR werden begin januari 2005 ontvangen.

VIII. Geldbeleggingen

Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 22 september 1993 wordt het thesauriebeheer van de Vlaamse Openbare Instellingen centraal beheerd door de Afdeling Financieel Management van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De VMM heeft dus geen eigen geldbeleggingen, maar krijgt wel een marktconforme vergoeding op een theoretische kaspositie.

IX. Liquide middelen

De liquiditeitspositie bedroeg op 31/12/2003 nog 2,332 miljoen EUR. Op 31/12/2004 hebben de financiële rekeningen beheerd door het CFO een globaal negatief saldo van

5,129 miljoen EUR. Dit negatief saldo is geboekt op de rubriek schulden op ten hoogste één jaar op het passief van de balans. De reële daling van de liquiditeitspositie bedraagt dus 7,459 miljoen EUR. Dit is grotendeels te verklaren door de laat-tijdige stortingen van de werkingsdotaties (zie punt VII).

X. Overlopende rekeningen van het actief

Het betreft hier voornamelijk facturen met factuurdatum in 2004 waarvan de prestatie slaat op 2005, bijvoorbeeld huur- en onderhoudscontracten. Begrotingstechnisch worden deze uitgaven aangerekend in het jaar 2004, boekhoudkundig in het jaar 2005. Ook de overdracht van het niet aangewend negatief overgedragen begrotingssaldo 2003 is opgenomen in de overlopende rekeningen.

PASSIVA

V. Overgedragen resultaat

Het overgedragen verlies is ten opzichte van 2003 gestegen van 92,062 miljoen EUR naar 92,212 miljoen EUR. Het negatief resultaat van het boekjaar 2004 t.b.v. 0,150 miljoen EUR wordt besproken bij de resultaatrekening.

VI. Toelagen

Conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 worden de toelagen in gelijke mate afgeschreven als de aankoopprijs van de activa die ermee gefinancierd worden.

De daling van de toelagen in de balans ten opzichte van 2003 met 29,840 miljoen EUR is als volgt samengesteld:

Afschrijvingen 2004	-34,566 miljoen EUR
Ontvangen toelagen in 2004 BA 61.41 en 61.42 meetnetten	+4,986 miljoen EUR
Ontvangen toelagen in 2004 BA 61.44 roerende en onroerende goederen	+1,196 miljoen EUR
Positief begrotingssaldo toelagen 2004	-1,456 miljoen EUR
	-29,840 miljoen EUR

VIII. Schulden op meer dan een jaar

De aflossingen van langlopende leningen die binnen het jaar vervallen, worden op afsluitdatum overgeboekt naar schulden op ten hoogste één jaar. De daling met 3,640 miljoen EUR van de schulden op meer dan één jaar bij kredietinstellingen is dan ook het bedrag dat we op 31/12/2004 terugvinden onder de subrubriek 'tijdens het boekjaar vervallende schulden op meer dan één jaar'.

IX. Schulden op ten hoogste één jaar

De gewone handelsschulden stegen met 1,049 miljoen EUR. De schulden wegens bezoldigingen daarentegen daalden met 0,562 miljoen EUR. Aangezien de som van alle financiële rekeningen beheerd door het CFO een negatief saldo vertoont, worden zij niet opgenomen onder de liquide middelen maar onder de financiële middelen op korte termijn bij financiële instellingen t.b.v. 5,129 miljoen EUR.

X. Overlopende rekeningen van het passief

De toe te rekenen kosten ten bedrage van 3,282 miljoen EUR zijn voornamelijk samengesteld uit personeelskosten van de maand december 2004 (boekhoudkundig aan te rekenen in 2004 maar pas betaald op de eerste werkdag van 2005), voor 2,885 miljoen EUR, en vervallen leningslasten (met betrekking tot 2004, maar afgelost in 2005), voor 0,373 miljoen EUR. Het gecumuleerd nog toe te wijzen positief begrotingssaldo van 0,701 miljoen EUR zal in 2005 terug afgeboekt worden ten opzichte van de bestemming die aan dit saldo gegeven wordt.

RESULTATENREKENING

Operationeel resultaat

De operationele opbrengsten (70/74) zijn grotendeels samengesteld uit de werkingsdotatie vanuit BA 41.46 (54,943 miljoen EUR) en de in resultaatname van toelagen (34,566 miljoen EUR) die in gelijke mate afgeschreven worden als de activa die ermee gefinancierd worden. Het over te dragen begrotingssaldo van het boekjaar voor BA 41.46 en BA 41.47 vermindert de operationele opbrengsten met 2,638 miljoen EUR omdat de VMM op 31/12/2004 niet gemachtigd is om dit saldo aan te wenden. De andere operationele opbrengsten betreffen in hoofdzaak de tussenkomst van derden in personeelskosten (gedetacheerden, eerste werkervaring...), inkomsten van Europese projecten en recuperatie van kosten van heffingsplichtigen.

Financieel resultaat

Bij de financiële opbrengsten daalden de intresten uit liquide middelen (theoretische kaspositie vergoed door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) met 0,126 miljoen EUR.

Bij de financiële kosten daalden de intresten op gewaarborgde gewestleningen met 0,108 miljoen EUR dit ingevolge de verdere aflossing. De vergoeding die de VMM ontvangt voor de betaling van deze intresten moet volgens het ons opgelegde boekhoudplan geboekt worden onder de rubriek 73 -inkomenoverdrachten- van het operationeel resultaat.

Uitzonderlijk resultaat

De uitzonderlijke kosten zijn ten opzichte van vorig jaar aanzienlijk gestegen tot 0,169 miljoen EUR. Op vraag van het Rekenhof werden de openstaande debiteuren grondig geanalyseerd en werden er voor 0,041 miljoen EUR vorderingen afgeboekt naar uitzonderlijke kosten. In 2002 werd voor de verkoop van gronden 0,128 miljoen EUR in opbrengst genomen, dit op basis van de ondertekende compromissen. De kopers vechten deze compromissen echter aan. Aangezien de opbrengsten hierdoor onzeker worden, worden de koopsommen als volledig verloren beschouwd en in kost genomen ten laste van het resultaat 2004.

EINDREDACTIE

Katrien Smet, Kathleen Vancaester, Daniël Verlé

REDACTIE

VMM-personeel

COPYWRITING

Ilse De Smedt (Com&Co)

ALGEMENE COÖRDINATIE

Daniël Verlé

LOGISTIEKE ONDERSTEUNING

Elly Branswijck, Liesbeth Van Snick

FOTOGRAFIE

VMM-fotoarchief, Yves Adams, Jan Caudron, Alexander Manhaeghe

LAY-OUT

Dries Vermaut

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Johan Janda, afdelingshoofd Informatie

ALGEMENE INFORMATIE

VMM-Infoloket

A. Van de Maelestraat 96

9320 Erembodegem

Tel. 053 72 64 45

e-mail: info@vmm.be

D/2005/6871/020